



STORTINGET

Innst. 258 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 93 S (2024–2025)

Innstilling fra næringskomiteen om Samtykke til ratifikasjon av frihandelsavtalen av 23. januar 2025 mellom EFTA-statene og Thailand

Til Stortinget

Sammendrag

En frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Thailand ble undertegnet 23. januar 2025 i Davos, Sveits.

Målsettingen med avtalen er å stimulere til økt handel og økonomisk samarbeid mellom partene, samtidig som det også er et mål å utvikle handelsforholdet mellom partene på en måte som bidrar til bærekraftig utvikling.

EFTA-statene har opptrådt som en samlet gruppe i forhandlingene og har forhandlet på basis av omforente forhandlingsposisjoner.

Siden frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Thailand må anses å være av særlig stor viktighet, er Stortingets samtykke til ratifikasjon nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

Avtalen i engelsk originalversjon med oversettelse til norsk følger som trykte vedlegg til proposisjonen. Avtalens vedlegg overleveres Stortinget som utrykte vedlegg. Vedleggene i engelsk originalversjon er også tilgjengelig elektronisk på www.efta.int.

EFTAs forhandlinger med Thailand er nærmere omtalt i kapittel 2.1 i proposisjonen. Nærings- og fiske-ridepartementet har ledet den norske forhandlingsdelegasjonen.

De viktigste forhandlingsresultatene fremgår av kapittel 3 i proposisjonen, og kapittel 4 redegjør nærmere for de enkelte bestemmelsene i frihandelsavtalen. Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Thailand består av 15 kapitler og 19 vedlegg (I–XIX). Vedleggene utgjør en integrert del av frihandelsavtalen.

De økonomiske og administrative konsekvensene av avtalen er nærmere beskrevet i proposisjonens kapittel 7.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rita Hirsum Lystad, Runar Sjøstad, Rune Støstad og Solveig Vitanza, fra Høyre, Nikolai Astrup, Olve Grotle, Sveinung Stensland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Nils T. Bjørke, Jenny Klinge og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Prop. 93 S (2024–2025) Samtykke til ratifikasjon av frihandelsavtalen av 23. januar 2025 mellom EFTA-statene og Thailand. Komiteen viser videre til at frihandelsavtalen ble signert 23. januar 2025 i Davos, Sveits.

Komiteen viser til at forhandlingene mellom EFTA-landene og Thailand begynte allerede i 2005, men

ble stoppet i 2006 grunnet innenrikspolitiske forhold i Thailand. Komiteen viser videre til at forhandlingene ble gjenopptatt i juni 2022.

Komiteen viser til at Thailand utgjør en av de viktigste handelspartnerne for Norge i Asia, med en total varehandel mellom de to landene på 12,2 mrd. norske kroner i 2024, hvorav 5,6 mrd. kroner av dette var eksport fra Norge, hovedsakelig sjømat, kunstgjødsel, tremasse og jern- og stålprodukter. 6,6 mrd. kroner av den totale varehandelen var import fra Thailand, hovedsakelig jern- og stålprodukter, maskiner, kjøretøy og jordbruksvarer.

Komiteen merker seg at Thailand er det største markedet for norsk sjømat i Sørøst-Asia, i tillegg til at flere norske selskaper er etablert i Thailand, blant annet innen gjødsel, kjemiske produkter og telekommunikasjon. I tillegg har Statens pensjonsfond utland investert i 166 thailandske selskaper ved utgangen av 2024.

Komiteen merker seg at handelsutviklingen mellom Norge og Thailand er positiv, med gjennomsnittlig årlig vekstrate på 11,5 pst. for import og 5,4 pst. for eksport de siste fem årene.

Komiteen merker seg at målsettingen med avtalen er å stimulere til økt samhandel og økonomisk samarbeid mellom partene, samtidig som det også er et mål å utvikle handelsforholdet mellom partene på en måte som bidrar til bærekraftig utvikling.

Komiteen viser til at forhandlingsresultatet innebærer at 83 pst. av Norges eksport blir fritatt fra tollavgift ved avtalens ikrafttredelse. I tråd med avtalen vil 99,8 pst. av Norges eksport til Thailand være fritatt tollavgift etter 15 år. Komiteen merker seg at avtalen sikrer norsk næringsliv gode og ikke-diskriminerende betingelser for prioriterte tjenester, forretningstjenester, distribusjonstjenester, sjøforsikring og energirelaterte tjenester.

Komiteen merker seg at det årlige provenytapet anslås til rundt 15 mill. kroner som følge av reduserte tollsatser.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt merker seg at denne avtalen ikke hadde vært mulig å inngå dersom Norge var medlem av EU. At norsk næringsliv nå får bedre muligheter for eksport og investeringer i Thailand, viser fordelene ved å stå utenfor EUs tollunion. Det føyer seg inn i en rekke av handelsavtaler som sikrer norsk næringsliv bedre vilkår enn deres konkurrenter fra EU, som India, Indonesia og Filippinene.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Et utkast til denne innstillingen er forelagt utenriks- og forsvarskomiteen, som uttaler følgende:

«Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer viser til sine respektive partiers merknader i næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 93 S (2024-2025) og har ingen ytterligere merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i ratifikasjon av frihandelsavtalen av 23. januar 2025 mellom EFTA-statene og Thailand.

Oslo, i næringskomiteen, den 6. mai 2025

Erling Sande

leder

Rita Hirsum Lystad

ordfører

